

แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพัทลุง

มทур พูลสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพัทลุง : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพัทลุง ได้แก่ โรงเรียนพัทลุง โรงเรียนสตรีพัทลุง และโรงเรียนนิคมควนขนุนวิทยา ซึ่งได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นในการดำเนินงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปี 2546 จากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานการดำเนินงานด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ครูแนะแนว คณะกรรมการนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจประจำโรงเรียน โรงเรียน ละ 7 คน รวม 21 คน โดยการเลือกเจาะจง ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบบันทึกการสังเกต โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหายาเสพติด พบว่าสถานศึกษามีปัญหานักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งเป็นผู้เสพและผู้ค้าที่ไม่แตกต่างกัน มีจำนวนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน การระบาดของยาเสพติดมีความรุนแรงในปี พ.ศ. 2547 - 2551 และเบาบางลงในระยะเวลาต่อมาเนื่องจากการประกาศนโยบายยุทธศาสตร์ 5 ร้ว ป้องกันของรัฐบาล และพบว่ามียาเสพติดชนิดใหม่ที่เข้ามาระบาดในสถานศึกษา เช่น น้ำต้มใบกระท่อม นอกเหนือจากยาบ้าที่มีมากในสถานศึกษา การสูบบุหรี่ดื่มสุรา กัญชา น้ำต้มใบกระท่อมสูตร 4 คุณ100 ยังพบอย่างต่อเนื่อง

1.1 ปัญหาด้านครอบครัว พบว่าสถานการณ์ปัญหาการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษามาจากครอบครัว ครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง และเศรษฐกิจของครอบครัวพ่อแม่ต้องไปทำงานต่างถิ่น ทั้งลูกหลานอยู่กับปู่ ย่า ญาติ หรืออยู่ตามลำพัง ครอบครัวขาดความอบอุ่น หันไปใช้ยาเสพติด

1.2 ปัญหาการเรียน และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่นๆ นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีผลการเรียนไม่ดี และมีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านอื่นๆ เช่น ทะเลาะวิวาท ชู้สาว การออกกลางคัน หนีเรียน

2. การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่าสถานศึกษาจากกรณีศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดที่คล้ายคลึงกัน การดำเนินงานยึดหลักการมีส่วนร่วม การจัดองค์กร การเฝ้าระวัง และระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนมีโครงการ และกิจกรรมนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบตามบริบทของสถานศึกษา เช่น โรงเรียนพัทลุงใช้รูปแบบนักเรียนสายสืบตาสับปะรด โครงการคืนคนดีสู่สังคมเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงของโรงเรียนสตรีพัทลุง โครงการหัวปิ่นโตไปวัดในวัน

ล้มระสวณะของโรงเรียนนคคควนคหุนวทยา และกคจกรรมอ่นๆ ที่เป็นการปฏิบัติที่เป็นเลศสามารถ
แก้ลศดปรคคณการลศสารเสพตคดในสถานศคษา

คําลําคัญ: แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลศ ปญหาลศเสพตคด

